

POSTANOWIENIE Z DNIA 27 CZERWCA 2002 R.

SNO 20/02

Przewodniczący: sędzia SN Zygmunt Stefaniak.

*Sędziowie SN: Teresa Flemming-Kulesza, Hubert Wrzeszcz
(sprawozdawca).*

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w Warszawie z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, sędziego Sądu Okręgowego w sprawie sędziego Sądu Rejonowego po rozpoznaniu zażalenia Sławomira J. na postanowienie Sądu Apelacyjnego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 9 maja 2002 r.

p o s t a n o w i ł uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny Sąd Dyscyplinarny zaskarżonym postanowieniem nie uwzględnił wniosku Sławomira J. o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia na uchwałę tego Sądu z dnia 3 kwietnia 2002 r. odrzucającą zezwolenie na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego do odpowiedzialności karnej.

Z uzasadnienia postanowienia wynika, że Sławomir J. odpis uchwały otrzymał dnia 3 kwietnia 2002 r. Zgodnie z art. 80 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), cytowanej dalej jako „u.s.p.”, siedmiodniowy termin do wniesienia zażalenia na tę uchwałę upłynął dnia 10 kwietnia 2002 r. Zażalenie, które

Sławomir J. sporządził dnia 15 kwietnia 2002 r. i tego samego dnia nadał na pocztę w A., zawierało także wniosek o przywrócenie terminu do jego wniesienia. W uzasadnieniu tego wniosku Sławomir J. – powołując się na zaświadczenie lekarskie – wskazał chorobę jako jedyną przyczynę, która uniemożliwiła mu złożenie zażalenia w ustawowym terminie.

Z zaświadczenia lekarskiego, które wystawił lek. med. Krzysztof W., specjalista ortopeda-traumatolog, wynika, że Sławomir J. był niezdolny do pracy od dnia 29 marca do dnia 12 kwietnia 2002 r.; zaświadczenie zawiera wskazanie lekarskie, że chory może chodzić, lekarz nie wpisał w nim numeru statystycznego choroby.

Sąd pierwszej instancji uznał, wskazując na art. 126 k.p.k., z którego wynika, że przywrócenia terminu zawitego może domagać się strona, jeżeli niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn od niej niezależnych, iż brak podstaw do uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia zażalenia. „Wniosek ten bowiem poza powołaniem się na zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy nie zawiera żadnych dodatkowych okoliczności uzasadniających niemożność sporządzenia i nadania w Urzędzie Pocztowym zażalenia w okresie stwierdzonej niezdolności do pracy...”. Zdaniem Sądu „dodatkowe okoliczności” są niezbędne w sytuacji, gdy chory mógł chodzić i brak informacji o rodzaju choroby. Reasumując, Sąd pierwszej instancji uznał, że lakoniczność wniosku oraz treść zaświadczenia lekarskiego, oceniona w aspekcie wymagań rozporządzenia Ministrów Sprawiedliwości oraz Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 20 sierpnia 1998 r. (Dz. U. Nr 111, poz. 706), cytowanego dalej jako „rozporządzenie”, nie pozwalają uznać, iż Sławomir J. nie mógł wnieść zażalenia w ustawowym terminie z przyczyn od niego niezależnych.

W zażaleniu na zaskarżone postanowienie Sławomir J. wniósł o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania albo o jego zmianę i uwzględnienie wniosku. Skarżący zakwestionował dopuszczalność oceny

przedłożonego zaświadczenia według wymogów zawartych w rozporządzeniu oraz prawidłowość oceny zasadności wniosku wyłącznie na podstawie zaświadczenia lekarskiego, mimo dostrzeżenia przez Sąd potrzeby uzupełnienia materiału sprawy.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Uszło uwagi Sądu pierwszej instancji, że § 1 rozporządzenia stanowi, iż określa ono warunki i tryb usprawiedliwiania niestawiennictwa na wezwanie lub zawiadomienie w postępowaniu karnym, z powodu choroby oskarżonych, świadków i innych uczestników procesu karnego, których obecność była obowiązkowa lub którzy wnosili o dopuszczenie do czynności będąc uprawnionymi do wzięcia udziału. Treść przytoczonego paragrafu wskazuje jednoznacznie, że rozporządzenie nie ma zastosowania w sytuacji, w jakiej znalazł się Sławomir J., ponieważ przedłożone przez niego zaświadczenie lekarskie nie służy usprawiedliwieniu niestawiennictwa w postępowaniu karnym w okolicznościach wskazanych w rozporządzeniu. Nie było zatem podstaw do oceny zaświadczenia lekarskiego według wymagań określonych w rozporządzeniu i dyskwalifikowanie go z powodu ich braku w postępowaniu o przywrócenie terminu. Należy więc podzielić stanowisko skarżącego, że dokonana przez Sąd ocena zaświadczenia lekarskiego „w aspekcie wymagań rozporządzenia” nie mogła dostarczyć argumentów przeciwko uwzględnieniu wniosku o przywrócenie terminu.

Stanowiący podstawę rozpoznania wniosku o przywrócenie terminu art. 126 k.p.k., stosowany w sprawie w zw. z art. 128 u.s.p., nie reguluje kto i w jaki sposób ma wykazać, że zachodzi przyczyna uzasadniająca przywrócenie terminu. Przyjmuje się, że w tym względzie stosuje się ogólne zasady dotyczące obowiązku dowodzenia. Z tego powodu nie można zaaprobować przeprowadzonego przez Sąd postępowania w przedmiocie przywrócenia terminu, ponieważ nie spełnia ono wymagań określonych w art. 167 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Trafne jest stanowisko Sądu, że przede wszystkim

wnioskodawca powinien wykazać, że zachodzi przesłanka do przywrócenia terminu. Nie można jednak podzielić poglądu Sądu, że jeżeli z dowodu zaoferowanego przez wnioskodawcę nie wynikają wszystkie okoliczności, zdaniem Sądu, niezbędne do oceny zasadności wniosku, to ze względu na stwierdzony mankament dowodu, wniosek ulega oddaleniu. Obowiązujące przepisy procedury karnej nie ograniczają bowiem prawa sądu do opierania rozstrzygnięcia tylko na materiale dowodowym zaoferowanym przez strony. Toczące się postępowanie nie może być zależne wyłącznie od inicjatywy występujących w nim stron, a zwłaszcza ich wiedzy o dopuszczalnych w danym postępowaniu środkach dowodowych. Obowiązek poszukiwania i przeprowadzenia dowodów na istotne okoliczności sprawy ma także sąd (art. 167 k.p.k.).

Z przedstawionych powodów nie można odeprzeć zarzutu skarżącego, że motywy zaskarżonego postanowienia – w których Sąd podkreślił „lakoniczność wniosku” i braki zaoferowanego przez wnioskodawcę dowodu jako przyczyny nieuwzględnienia wniosku – wskazują, iż doszło do wydania orzeczenia na podstawie niedostatecznego wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy.

Z tych względów Sąd drugiej instancji orzekł, jak w sentencji postanowienia (art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p.).